

24-02-2019

Ingrid van Beuzekom

Motto: Hartsomkering

Opening

Welkom in deze viering, welkom op deze zonnige zondagmorgen aan het eind van de week waarin we onze geliefde Jules hebben gebracht naar zijn laatste rustplaats. In deze viering zal hij er nog een beetje bij zijn in ons bidden en in ons zingen. Het slotlied van vandaag is niet het aangegeven lied maar 'Die mij droeg' III15.

Dit uur lezen we een stukje uit het verhaal van Jozef. Hij is de meest geliefde zoon van Jacob, Jozef, de dromer, Jozef de klikspan, Jozef die voorgetrokken wordt door zijn vader die daardoor een wig drijft tussen Jozef en zijn broers. En die broers ergeren zich zo dat ze hem wel kunnen vermoorden. Dat doen ze niet, maar hij is wel door zijn broers verkocht als slaaf aan de Ismaëlieten. En zo komt Jozef langs wonderlijke wegen terecht aan het hof van de farao en wordt hij zelfs diens vertrouweling. In hongersnood komen zijn broers bij hem uit, al herkennen ze hem eerst niet. Daar start de lezing uit het Oude Testament vandaag.

Vervolgens lezen we verder in het Lucasevangelie: de vlakterede. Jezus is van de berg afgedaald om de menigte toe te spreken. In zijn rede is hij begonnen met het toespreken van zijn leerlingen, daarover sprak Miranda vorige week in haar overweging. Daarna sprak hij tot de veroorzakers van ellende en wanorde, dat is in het leesrooster van dit jaar weggelaten. Het laatste stuk spreekt hij tot al zijn volgelingen, ook tot ons. Dit gedeelte staat vandaag centraal. Jezus spreekt ons aan en hoe!

Maken we het stil om ons te kunnen openen voor wat komen gaat...

Stilte

Gebed

Enige,
spreek ons aan,
open ons hart en onze ziel
voor jouw woorden.

Kom met jouw Geest bij ons,
waai door ons heen
zodat wij de woorden van jouw zoon
mogen horen, voelen, leven.

Amen

Zingen

Onze hulp in de naam

lezing Genesis: Genesis 45, 3-15 Jozefs broers zien en herkennen hem zingen **Het woord dat ik u heden geef**

Lezing Lucas: 6, 27-38 **Andere wang**

Piano

Overweging

Wat een bijzondere verhalen op deze zondag en hoe wonderlijk passen de lezingen bij elkaar. Het verhaal van Jozef vind ik steeds weer een bijzonder verhaal. Wat moet ik met Jozef? Aan de ene kant wordt hij uitgestoten door zijn broers, wat ik ook weer snap, want hij is de lieveling van papa en die gebruikt hem dan ook met regelmaat om hen te controleren. Tja..wat wil je dan.

Jozef de dromer, wordt gepest door zijn broers, uitgelachen en ook de lieveling van vader Jakob. Door dit alles ontstaat een strijd tussen de broers, zij moeten hem niet...en op een dag, als hij weer er op uit gestuurd is om hen te controleren, word hij in een put gegooid. Ze wilden hem niet meer zien.. het liefst hadden ze hem vermoord. Weg met hem.. ze verkopen hem aan de Ismaëlieten die langstrekken. Dan zien ze hem tenslotte nooit meer terug, hoeft hij ze niet meer te confronteren met zijn verhalen waar ze niets van begrijpen, van willen of kunnen begrijpen..

En ook is het leven van Jozef deels vergelijkbaar met dat van Jezus...zo flitste door mijn gedachten bij de voorbereiding van deze viering. Beiden vertelden ze verhalen, dromen over hoe het zou zijn in de toekomst. Beiden werden niet begrepen door de mensen om hen heen. Beiden werden uitgestoten.. Jezus tot de dood er op volgde.

Beiden kennen een leven na de uitsluiting. Overigens houdt de vergelijking hier wel op, Jezus stelt zijn leven beschikbaar voor de mensen, terwijl Jozef...hij vindt het toch wel heel fijn om de aandacht op hemzelf te richten, in de belangstelling te staan.

In Egypte en de landen er omheen heerst droogte, na jaren van overvloedige oogsten groeit er niets op land. Jozef, inmiddels aanbeland op een hoge positie aan het hof van Farao, heeft er voor gezorgd dat de Egyptenaren graan in overvloed hebben. Er is zoveel dat het wordt uitgedeeld aan andere volken in de omgeving. Het is niet exclusief voor de Egyptenaren, zo heeft Jozef besloten.

Dan, op een dag, komen zijn broers... er is honger in het land. De kinderen van Israël gaan op pad naar de volle graanschuren van Egypte. Zo worden

de dromen van die rare broer werkelijkheid, zonder dat de broers daar op het moment dat ze op weg gaan van op de hoogte zijn.

De wereld omgekeerd, zij buigen voor hem. Dan Jozef, wat doet hij? Hij neemt geen wraak maar is geroerd als hij zijn broers ziet.

Jozef is nieuwsgierig hoe het met zijn oude vader gaat.

Hierna helpt hij hen waar mogelijk is.

Hij laat zien hoe hij nu in het leven staat, dat hij veranderd is door wat hij heeft meegemaakt. Hij wil er zijn voor anderen, helpt waar de mogelijkheden liggen zijn en wie.. dat maakt hem niet uit. Hij geeft wat hij heeft aan ieder die het nodig heeft.

Jozef doet wat Jezus in zijn vlakterede aan de mensen zegt wat ze moeten doen. Welke leefregels hij hen wil meegeven voor een gelukkig leven.

Geef...deel...wees er voor de mensen. Ja oké, dat is niet zo moeilijk.. geven aan je vrienden, familie als zij het even zelf niet kunnen redden, lief zijn voor mensen die je dierbaar zijn is geen opgave maar een zegen.

Maar nee, dat is niet wat Jezus zegt. Hij zegt: geef, deel, wees er voor alle mensen. Doe met hen zoals jij zou willen dat zij met jou doen. Dat is wat anders dan hoe het in onze dagelijkse praktijk er aan toe gaat, hoe onze maatschappij in elkaar zit. Jezus vraagt ons om het anders te doen dan in onze dagelijkse praktijk gewoonte is. Hij vraagt van ons om buiten onszelf te gaan, ons hart openen voor mensen die zich tegen ons hebben gekeerd.

Maar...is het dan zo dat je als volgeling van Jezus geen vijanden mag hebben, dat je je alles mag laten gezeggen je mag laten slaan en vervolgens je andere wang toekeren? Is dat het leven wat Jezus van ons vraagt?

Ik denk dat het anders ligt, genuanceerder. Wij leven ons leven van alledag.

Komen in aanraking met mensen die over onze grenzen heen gaan, die ons soms zelfs midden in het gezicht slaan, niet letterlijk wellicht maar dan toch figuurlijk.

Zoals enige tijd terug toen de orthodox-protestantse kerk kwam met de Nederlandse vertaling van de Nashville verklaring. Het voelde voor mij als een klap in mijn gezicht. Natuurlijk wist ik dat men er zo over dacht, ik heb het zelf in mijn jeugd wekelijks gehoord vanaf de kansel, maar als het dan zo geopenbaard wordt, zonder enige empathie, dan komt dat aan als een dolksteek... mijn roots keren zich tegen mij. En dan, hoe ga ik hiermee om. Sla ik hard terug, vang ik hen op hun eigen woorden, of... doe ik wat Jezus vraagt in het evangelie van vandaag? Hoor ik wat ze zeggen, praat ik erover met de mensen die mij lief zijn en zing vervolgens met de woorden van Sytse de Vries 'Ongestraft mag liefde bloeien'?

Op deze manier zingend laten horen dat ik niet geloof in hun woorden, dat ik het niet eens ben met de manier waarop zij met mensen omgaan, niet de strijd aangaan.

Ik geloof dat Jezus dat wil zeggen met zijn oproep tot hartsomkering. Denk na over hoe het anders kan. Sla niet direct terug, maar zoek naar een manier die jezelf prettig zou vinden.

Hoe wil jij benaderd worden, benader zo de ander.

Dus... jouw grenzen aangeven aan de ander, zodat hij/zij weet hoever hij mag gaan. Hierover in gesprek gaan met die ander, ruimte gevend aan haar en jouw eigen ruimte innemend, zonder het gevecht aan te gaan.

Vechten levert tenslotte niets op, dat is wel duidelijk, dat zien we door de eeuwen heen gebeuren. Het verschil maken door niet te vechten, maar je wang toe te keren, de ander verrassen met deze actie. De angel uit de situatie halen door niet te slaan maar de rust te nemen om de situatie te overzien en tijd nemen om samen tot een oplossing te komen.

Net als Jozef dat deed, hij was veracht door zijn broers, gedood bijna en toch...na jaren in Egypte waarin hij heeft kunnen nadenken, waarin van alles is gebeurd staat hij open voor zijn broers, ontvangt hij ze met open armen en gaat in gesprek, geeft hen wat ze nodig hebben.

Ik denk dat dit de opdracht van Jezus is aan ons vandaag de dag, sta stil.. denk na en open je armen voor de wereld. Niet zonder jezelf te verliezen maar met inachtneming van je eigen ruimte, je eigen grenzen laten zien en zo die ander tegemoet treden.

Kunnen we dat? Ik denk het wel, met hulp van elkaar en de Ene... Mogen wij op die manier het verschil maken.

Amen.

Tafel Waar vriendschap is en liefde

Voorbeden

Ene, Eeuwige
help ons om onszelf te vinden in deze wereld

Keer u om

Ene, Eeuwige
help ons onze grenzen te bepalen naar de ander

Keer u om

Ene, Eeuwige
help ons onze wang toe te keren en zo ruimte te creëren voor gesprek

Keer u om

Ene, Eeuwige
help ons om onze armen te openen naar de ander

Keer u om

Slot en zegen

ik jullie een goede zondag, en een week waarin we nog eens terug mogen denken aan deze viering..mogen overdenken wat Jezus van ons vraagt, dat wij ons hart omkeren naar de ander...

Dat we de week in mogen gaan onder de zegenende handen van de Ene. Ik wil je vragen om te gaan staan...

Ene behoed en bewaar ons
Draag ons op jouw vleugels, totdat we vliegen kunnen
op eigen kracht de wereld in
Zegen ons

Jij die ons hebt toegekeerd
naar elkaar,
om elkaar
te zegenen
te bewaren
te behoeden
Amen

Dan zingen we nu samen het lied dat Jules Jansen koos om de viering van zijn uitvaart te besluiten. Het lied dat hij uit volle borst meezong.
Die mij droeg

Lied Die mij droeg III15